

№ 9 ДӘРІС

Көтерме сауда қоймасындағы жүк өндеу материалдық ағынның үлгілеу барысы

Әдебиеттер

1. Дроздов А., Коптелов А. Использование средств описания процессов при внедрении корпоративных информационных систем // Проблемы теории и практики управления №10. – 2006. С. 54-70;
2. Еремин Л. Информационные технологии в системах организационно-экономического управления: перспективы развития и применение // Проблемы теории и практики управления №10. - 2006. С. 64-78;
3. Л.Б. Миротин, А.Г. Некрасов Логистика интегрированных цепочек поставок: Учебник. - Москва, Экзамен. – 2003. 256 с.;
4. Семенов А.И. Предпринимательская логистика / Политехника. - СПб, Транспорт. – 1997. 349с.;
5. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок. - Москва, ЮНИТИ ДАНА. – 2003. 503с.;
6. Сергеев В.И., Григорьев М.Н., Уваров. С.А. Информационные системы и технологии. Учебно-практическое пособие. - Москва: Издательство «Альфа-Пресс». – 2008. 608 с.

Басқаратын шешімдердің қабыл алуы барысында шешімдердің иерархиясы болады

Тактикалық сипаттағы

- Қоймалардың рөлін көрсетеді, инфрақұрылымның элементтерін орналастыру бойынша шешімдерді қабылдайды, қоймаларды қай жерде ашуға болатындығын көрсетеді;
- қуаттылықтарды пайдалану жоспары қанша қойма, қандай көлемде салу керектігін көрсетеді

Операциондық сипаттағы

- Қоймада қандай жұмыстар атқару керектігін көрсетеді;
- қоймалаудың қандай жүйесін таңдау керектігін;
- Қоймаішілік материалдарды бір орыннан екінші орынға ауыстыруды қалай іске асыру;
- Жүк өңдеу үшін қандай жабдықтар керектігін;
- Материалдардың жүк өңдеу құнын қалай оңтайландыру және т.б.

Жүк өңдеу - қоймадағы материалдардың орын ауыстыруы бойынша қызмет түрінің бірі болып табылады.

Д. Уотерске сәйкес, жүк өңдеу материалдардың қысқа арақшықтыққа орын ауыстыруымен байланысты, көбіне қойма аймағында немесе көлік құралдары мен сақтау аймағында болады. Жүктердің қандай да болсын орын ауыстыруы қаражат шығынымен байланысты.

Жүкөндөудің негізгі мақсаты

- Қажеттілік туындағанда қойма аймағында материалдардың орнын ауыстыру

- Материалдардың жылдам орын ауыстыруы, орын ауыстырулардың ұзақтығы мен санын азайту

- Операциаларды тиімді орындау арқылы шығындарды азайту

- Материалдық менеджменттің тиімді жүйесін қолдану

	A	B	C
7	Фактордың белгіленуі	Фактордың аталуы	Фактордың мәні, %
8	A ₁	Жұмыс уақытынан тыс кезде қоймаға әкелінетін және қабылдау экспедициясы арқылы өтетін тауарлардың бір бөлігі	15
9	A ₂	Қойма қабылдау телімі арқылы өтетін тауарлардың бір бөлігі	20
10	A ₃	Қоймада жинауға тиесілі тауарлардың бір бөлігі	70
11	A ₄	Орталықтанған жеткізу деңгейі, яғни жөнелту экспедициясынан тиеу теліміне түсетін тауарлардың бір бөлігі	40
12	A ₅	Көлік құралынан механизациялауға тиесілі емес, қолмен түсіріп, төсеніштерге орналастырылатын тауарлардың бір бөлігі	60
13	A ₆	Қоймадан қолмен тиеу арқылы (сатып алушының көлік құралының механизацияланған тиеу қабілетінің болмауынан) көлік құралына тиелген тауарлардың бір бөлігі	30
14	A ₇	Сақтау телімінде тауарлардың өңделу бірлігі	2
15	A ₈	Сақтау аймағында операциялардың орындалу үдерісінде қарастырылған тауарлардың бір бөлігі	200

Жүк өндеудің құны анықталады

Сол немесе басқа да
операциалардың
КӨЛЕМІМЕН
ЖҰМЫС

Сол немесе басқа да
операциалардың ШАМАЛЫ
ҚҰНЫМЕН

Нобайларды құрастыру үш кестенің құрылуынан басталады (1, 2 және 3 - кестелер) берілгендерімен

2- кесте қоймадағы жүқайналым көлемі

	A	B
2	Қойманың жүқайналымы, T	5000

3 –кесте қоймадағы материалдық ағымдардың топтары

	B	C	D	
18 19	Материалды ағымдардың топтарының аталуы	Топтардың шамамен белгіленуі	Берілген топ ағымындағы жұмыстардың шамалы құны	
20	1	2	3	4
21	Жүктердің қойма ішінде орын ауыстыруы	$P_{\text{жо}}$	S_1	0,6
22	Экспедициядағы операциялар	$P_{\text{эк}}$	S_2	2
23	Қабылдау және жинау үдерісіндегі тауарлардың операциялары	$P_{\text{қабылдау}}$ $P_{\text{жинау}}$	S_3	5
24	Сақтау аймағындағы операциялар	$P_{\text{сақтау}}$	S_4	1
25	Қолмен тиеу және түсіру	$P_{\text{түсіру}}$ $P_{\text{тиеу}}$	S_5	4
26	Механизацияланған тиеу және түсіру	$P_{\text{мех. түсіру}}$ $P_{\text{мех. тиеу}}$	S_6	0,8

Қоймадағы жиынтық заттық ағын мөлшері (P) келесі формуламен анықталады :

$$P = P_{n.g.} + P_{p.p.} + P_{m.p.} + P_{p.n.} + P_{m.n.} + P_{n.p.} + P_{k.m.} + P_{эк} + P_{xp}, m$$

Жұмыстардың жиынтық құны заттық ағынмен (Сжүк – жүкайналым құны) формуламен анықталады :

$$C_{груз} = S1 \times P_{n.g.} + S2 \times P_{э.к.} + S3 \times (P_{n.p.} + P_{k.m.}) + S4 \times P_{x.p.} + S5 \times (P_{p.p.} + P_{p.n.}) + S6 \times (P_{m.p.} + P_{m.n.})$$

4 – кесте. Қоймадағы материалдық ағымдардың суммалық өлшемдерін және жүкайналымының құнын есептеу

	B	C	D	E	F	G
	Материалдық ағымдардың топтарының аталуы	Топ	Фактордың мәні, %	Аталған топтағы материалдық ағымның мөлшері, т/жыл	Аталған топтың ағымдағы атқарылатын жұмыстардың шамалы құны	Аталған топтың ағымдағы жұмысының құны
31	1	2	3	4	5	6
32	Қоймаішілік орын ауыстыру үдерісінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{қо}}$		Формула 1	E21	E32 · F32
33	Қолмен тиеу үдерісінің орындалуы кезінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{қт}}$	C 12	$B2 \cdot C12/100$	E25	E33 · F33
34	Механизацияланған тиеу үдерісінің орындалуы кезінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{мт}}$	100 – C12	$B2 \cdot (1 - C12/100)$	E26	E34 · F34
35	Қолмен тиеу үдерісінің орындалуы кезінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{қт}}$	C 13	$B2 \cdot C13/100$	E25	E35 · F35
36	Механизацияланған тиеу үдерісінің орындалуы кезінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{мт}}$	100 – C13	$B2 \cdot (1 - C13/100)$	E26	E36 · F36
37	Қабылдау телімінде операциялар орындалу үдерісінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{қт}}$	C 9	$B2 \cdot C9/100$	E23	E37 · F37
38	Жинау телімінде операциялар орындалу үдерісінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{жт}}$	C 10	$B2 \cdot C10/100$	E23	E38 · F38
39	Экспедицияда операциялар орындалу үдерісінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{зо}}$	C 8 +C11	$B2 \cdot C8/100 + B2 \cdot C11/100$	E22	E39 · F39
40	Сақтау аймағында операциялар орындалу үдерісінде қарастырылатын жүктер	$P_{\text{са}}$	C15	$B2 \cdot C14$	E24	E40 · F40
41	Ішкі материалдық ағымдардың қосындысы	P		СУММ (E32:E40)		СУММ G32:G40

**көлік құралдарын есепке алу және бақылау үшін СУБД Access
электронды мәліметтер базасын құру**

**Көлік құралдарының жұмысын есепке алу және бақылауды келесі
мәліметтер кешені бойынша автоматтандыру**

**тасымалдың
маршруты мен уақыты**

**тасымалданатын
жүк**

автокөліктің жағдайы

**автокөліктің тұрған
орны**

**автокөліктің
сипаттамасы**

**жүргізушілер туралы
жеке мәліметтер**